

Participatieverslag Henschotermeer

Project: **Henschotermeer**
Projectnummer: **3330**
Adres: **De Heijgraeff 2 te Woudenberg**
Datum: **Laatste wijziging 10-08-2023**
Opsteller: **Verstoep Bouwadvies en Architectuur**

1. Aanleiding

Het Henschotermeer, deels gelegen in de gemeente Woudenberg en deels in de gemeente Utrechtse Heuvelrug, werd voorheen beheerd door het recreatieschap, een samenwerkingsverband tussen de provincie en elf Utrechtse gemeenten. Na het opheffen van het recreatieschap per 1 januari 2018 is het Henschotermeer overgedragen aan een particuliere exploitant.

In overleg met de grondeigenaren, de overheden (Provincie, gemeente Utrechtse Heuvelrug en Woudenberg) is er een ontwikkelkader opgesteld. Dit ontwikkelkader is leidend bij de ontwikkelingen en de inrichting van het gebied. Ontwikkelingen zijn nodig om een haalbare en duurzame exploitatie te kunnen voeren. Van de ontwikkelingen wordt verwacht dat ze bijdragen aan een de gewenste uitbouw van de toeristische poortfunctie van het gebied.

Aan exploitant is meegegeven dat er gezorgd moet worden voor een goed beheer, (zwem)veiligheid, seizoensverlengende activiteiten en het wegwerken van het achterstallig onderhoud zonder enige vorm van overheidsbijdragen.

Met deze uitdaging en de uitnodigende houding van de betrokken partijen is exploitant aan de slag gegaan en zijn er plannen ontwikkeld. In de loop van de tijd zijn deze plannen aangepast naar aanleiding van participatie, nieuwe inzichten en uitgevoerde onderzoeken.

2. Participatie

De gemeente Woudenberg heeft vanaf 2022 een participatiewijzer. Uit deze wijzer volgt in welke mate er sprake moet zijn van participatie. De gemeente hecht aan een goede participatie zodat er een zorgvuldige belangen afweging gemaakt kan worden. In onderstaand figuur is een deel van de participatie wijzer opgenomen. Het voorgenomen plan heeft de hoogste score op de participatie ladder. Dit betekend in onderhavig geval intensieve participatie omdat sprake is van een gebied met grote politiek en maatschappelijke aandacht. Dit verslag is een verantwoording hiervan.

A. Wanneer is er veel of weinig participatie nodig?

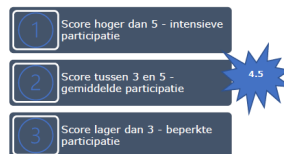
De mate van participatie per initiatief verschilt. Door de meters in te vullen kunt u voor uzelf een beeld vormen van de aard en omvang van het initiatief en wat het effect hiervan kan zijn op de omgeving. Geef per onderwerp een cijfer dat het beste bij het initiatief past. De gemeente kan dit ook samen met u bespreken en beoordelen.

Maatschappelijke economisch behoefte	Maatschappelijke aandacht	Effect op de omgeving	Hoe groot is de omgeving/hoe veel mensen krijgen te maken met de gevolgen van het initiatief?
In hoeverre voorziet het initiatief in algemene maatschappelijke (dus niet individuele) behoeften op het gebied van woonruimte, welzijn, duurzaamheid en/of economie/werkelegenheid?	Verwacht u dat het initiatief veel aandacht krijgt in politiek, bij belangen- of actiegroepen, pers of social media?	Hoeveel (positieve/negatieve) effecten heeft het initiatief op de bewoners/buren/omgeving? Zowel ruimtelijk effecten als effecten op de leefbaarheid.	
<ul style="list-style-type: none">7 Heel veel6 Veel5 Behoorlijk4 Enigszins3 Weinig2 Nauwelijks1 Niet	<ul style="list-style-type: none">7 Heel veel6 Veel5 Behoorlijk4 Enigszins3 Weinig2 Nauwelijks1 Niet	<ul style="list-style-type: none">7 Heel veel6 Veel5 Behoorlijk4 Enigszins3 Weinig2 Nauwelijks1 Niet	<ul style="list-style-type: none">7 Over de gemeentegrens heen6 De hele gemeente5 Groot gedeelte v/d gemeente4 De buurt3 De straat2 Directe buren1 Alleen initiatiefnemer

Tel de punten bij elkaar op, zoals in het voorbeeld is gedaan. Het totaal deelt u door 4 (het aantal parameters). De uitkomst geeft een indicatie welke wijze van participatie u moet organiseren.

Participatie level

Rekenvoorbeeld: maatschappelijke behoefte (4) + maatschappelijke aandacht (3) + effect op de omgeving (6) + grootte omgeving (5) = 18.
18 : 4 (parameters) = 4,5. De uitkomst geeft een indicatie van de mate van participatie die u moet organiseren.

Vooruitlopend op het in procedure brengen van een bestemmingsplan in het nodig om de omgeving te betrekken van de planvorming. Het betrekken van de omgeving is er specifiek op gericht om in vroegtijdig stadium het planinitiatief te delen, zodat wensen, belangen en eventuele bezwaren van omwonenden bij de uitwerking van het initiatief betrokken kunnen worden.

Het doel is dat partijen met wederzijds respect een gesprek met elkaar aangaan en elkaar informeren. Het gaat erom dat inzicht bestaat in de wensen van betrokken partijen. Daarbij in ogenschouw nemend dat niet alle partijen het altijd eens met elkaar moeten zijn.

De vorm van de participatie is vrij. Het hoofddoel is dat mensen met elkaar in gesprek komen. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- De initiatiefnemers hebben het initiatief genomen tot deze dialoog.
- De dialoog met de omgeving vindt plaats voordat de ontwikkeling start.
- De wensen en behoeften van de omgeving worden inzichtelijk.
- De initiatiefnemers bekijken in hoeverre het mogelijk is om eventuele wensen vanuit de omgeving in de plannen te verwerken.

3. Leeswijzer

Dit verslag richt zich uiteindelijk op de plannen van de exploitant, Mooi Meer BV. Echter om het gehele proces te duiden is ook de voorgeschiedenis vanaf 2015 meegenomen. In 2018 is bekend geworden dat Mooi Meer BV de exploitatie van het gebied zou gaan verzorgen. De eigenaar, landgoed den Treek Henschoten zocht een exploitant, de ideeën van Mooi Meer om vooral dit gebied te behouden en de waarde te versterken sloten hier goed bij aan. Met Mooi Meer is daarom een exploitatie overeenkomst gesloten.

Landgoed den Treek is ook voornemens de YMCA locatie vanuit Leusden (Paradijsweg) naar Woudenberg (Henschotermeer) te verplaatsen een dergelijke verplaatsing is passend in de visie die de eigenaar heeft met het totale gebied van wat men in bezit heeft. Het was in eerste instantie de bedoeling dat beide partijen een gezamenlijk bestemmingswijziging zouden aanvragen. Echter om moverende redenen is er in 2021 gekozen om twee separatie procedures te doorlopen. In dit verslag zal dan tot 2021 de ontwikkelingen van de YMCA worden meegenomen.

Het Henschotermeer is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de gemeente Woudenberg. Om de voorgenomen plannen ten uitvoer te brengen is enkel een wijziging nodig van het bestemmingsplan “Buitengebied” van de gemeente Woudenberg. In het verslag zal wel met regelmaat de gemeente Utrechtse Heuvelrug genoemd worden. Tijdens de eerste planvormingen was er nog sprake van plannen binnen deze twee gemeentes wat zou resulteren in één bestemmingsplan voor het gehele gebied. Gaandeweg het proces en door de participatie is duidelijk geworden dat de plannen waarvoor een bestemmingswijziging nodig is zich enkel zouden concentreren tot de gemeente Woudenberg.

Verder is van belang dat er reeds vanaf 2015 is geparticipeerd. De participatiewijzer van de gemeente Woudenberg is van een later tijdstip echter kan wel gesteld worden dat vooraf duidelijk was dat dit project een uitgebreid en intensief participatietraject nodig heeft. De participatie vanaf 2015 komt overeen met de participatiewijzer uit 2022. Tevens zij opgemerkt dat de gemeente(n) reeds actief betrokken zijn geweest bij de participatie vanaf 2015.

Het woord participatie is wat nieuw, voorheen werd ook wel de term omgevingsdialoog gebruikt.

Als eerste komen in dit verslag de verkorte verslagen van de gehouden participatiemomenten aan de orde. Daarna volgt een opsomming van de wijzigingen die zijn doorgevoerd naar aanleiding van de participatie.

Tot slot valt hier nog te vermelden dat de plannen continue ook raadpleegbaar zijn en zijn geweest op de website van het Henschotermeer. Tevens is er ook altijd ruimte geweest voor informele contacten en gesprekken, deze momenten zijn niet in een verslag vastgelegd.

4. Verslag

In de periode tussen 2015 (voornemen opheffing recreatieschap en dus noodzaak nieuwe beheerder) en 2018 overdracht gebied aan Mooi Meer zijn rond de opstellen van het ontwikkelkader al een aantal bijeenkomsten geweest met name in de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

24 november 2015

Op 24 november 2015 is een bewonersbijeenkomst voor inwoners van Maarn en Maarsbergen gehouden over de toekomst van het Henschotermeer naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkelingen. Bij deze bijeenkomst waren ook ambtenaren van de provincie en gemeente aanwezig. Uit de bijeenkomst kwam dat het dorp verlangt van de gemeente dat het karakter van het Henschotermeer intact blijft en dat bewaakt wordt dat het Henschotermeer de huidige beleving behoudt en geen commercieel karakter krijgt. De aanwezigen partijen lieten merken de boodschap van de bewoners goed gehoord te hebben.

September/oktober 2016

Er is in september/oktober 2016 een informatiebijeenkomst gehouden voor Raadsleden van de gemeente Utrechtse Heuvelrug over de voorgenomen ontwikkeling. Daarin is een presentatie gegeven over de ontwikkelingen. Deze informatiebijeenkomst was voor raadsleden van de gemeente Utrechtse Heuvelrug op de te verlaten locatie van de YMCA in Leusden om een beeld te vormen van het te verplaatsen bedrijf.

1 januari 2018

Recreatieschap is opgeheven. De huuropzegging van het recreatieschap is vanaf nu definitief. Vanaf 1 januari 2018 is het gebied in beheer van Mooi Meer BV. Mooi Meer BV is bekend met het ontwikkelkader de plannen zijn gemaakt vanuit dit ontwikkelkader.

31 maart 2018

In maart 2018 is voor alle omwonenden, belangstellenden en ondernemers een informatiedag georganiseerd. Middels 4 sessies zijn de veranderingen van de exploitatie nader toegelicht. Daarbij waren ongeveer 300 belangstellenden aanwezig.

18 juni 2019

Tot voor 18 juni hebben er diverse varianten van het plan de revue gepasseerd. Wat begon met een eerste aanzet is verwerkt tot een basisscenario. Mede door de opgehaalde informatie uit natuuronderzoeken en de participatie is het basisscenario verfijnd naar een eerste versie. Deze eerste versie van de plannen om tot een toekomstgericht en kostendekkende invulling voor het gebied te komen zijn op 18 juni 2019 gepresenteerd aan omwonenden, belanghebbenden, raadsleden, wethouders en ondernemers. De uitnodiging voor de informatiedag is gedaan via advertentie en artikelen in lokale kranten, via Social media, uitnodiging per mail aan een aantal omwonenden, raadsleden gemeente Utrechtse Heuvelrug en Woudenberg, Statenleden provincie Utrecht en uitnodiging per brief persoonlijk bij omliggende campings afgegeven. Tijdens de informatiedag was de mogelijkheid om vragen en ideeën te delen.

Het gepresenteerde plan behelsde het volgende.

- *het clusteren van de voorzieningen rondom de entree zoals:*
 - > *beheerderskantoor met bedrijfswoning;*
 - > *jaarrond horeca met overdekt spelen nabij hoofdentree;*
 - > *25 Bijzondere verhuureenheden (niet meer op het strand maar op de rand van het bos/strand bij P3 en in de zone nabij P2); strandhoreca op bestaande locatie + 2 semipermanente tenten;*
 - > *multifunctionele activiteitenhal (net ten zuiden van de gemeente grens van Woudenberg)*
 - > *kinderboerderij;*
 - > *aanleggen van een extra brug;*
 - > *uitkijktoren op het eiland met expositieruimte;*

- > trimbaan;
- > spelen in het bos;
- > 40 Camperplaatsen nabij P3
- > verplaatsing YMCA vanuit Leusden naar NCC terrein

Scenario zoals getoond op 18-06-2019

Naar aanleiding van de presentatie zijn er 14 inspraakformulieren binnengekomen. Er worden zorgen geuit over de verkeersdrukke, entreeheffing, verblijfsrecreatie en natuurwaarden. Verder zaten er ook zeer positieve reacties bij. Alle reacties zijn schriftelijk beantwoord.

1 Juli 2019

Vanaf 1 juli 2019 is er sprake van entreeheffing voor toegang naar het meer. Toegang is mogelijk middels het aanschaffen van een dagkaart of een abonnement. Op twee plaatsen zijn toegangspoorten neergezet waardoor recreanten het meer kunnen bezoeken.

3 oktober 2019

Op 3 oktober 2019 is er een brief (door croonenburo5) verstuurd naar een penvoerder die namens omwonenden en naastgelegen campings schriftelijk vragen heeft gesteld op 19 juli 2019 over de bijeenkomst van 18 juni 2019. De bijeenkomst van 18 juni 2019 is niet door penvoerder bezocht. Op de uitnodiging van 18 juni 2019 is de penvoerder niet ingegaan. In de brief van 3 oktober wordt ingegaan op het proces en de 10-tallen overleg momenten die er zijn geweest om de verschillende partijen te horen om tot een goede planvorming te komen. De brief van croonenburo5 (namens Mooi Meer) wordt afgesloten met een oproep om in overleg te gaan.

20 oktober 2019

Er wordt een brief ontvangen van een aantal omwonenden, campings en andere belanghebbenden. De brief is een reactie op de brief van 3 oktober. In de brief wordt kortweg aangegeven dat men ervaart in de bijeenkomst van 18 juni 2019 en in de periode daarna onvoldoende gehoord te zijn. Ze doen een voorstel om het gesprek aan te gaan onder leiding van een onafhankelijke deskundige.

16 december 2019

Aan het verzoek van 20 oktober 2019 wordt gehoor gegeven. Onder leiding van een onafhankelijke gespreksleider is op 16 december 2019 een bijeenkomst gehouden. Daarbij waren initiatiefnemers, de Vereniging Maarn-Maarsbergen Natuurlijk, omwonenden, belanghebbenden en bestuurders van de gemeenten uitgenodigd. Het doel van de bijeenkomst was om iedere partij afzonderlijk in de gelegenheid te stellen om hun

knelpunten aan te geven en daarbij ook aan te dragen wat voor hun een mogelijke oplossing zou kunnen zijn. Voor de initiatiefnemers was het doel vooral om te luisteren en de input na het gesprek verder te onderzoeken. Enkel Maarn-Maarsbergen Natuurlijk en de bestuurders van de gemeenten hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt.

Aandacht wordt in deze bijeenkomst gevraagd voor de toegangsprijzen, toegankelijkheid na zonsondergang en natuuronderzoeken. Verder wenst men van YMCA overzicht van de te verwachten bezoekersaantallen. Afsproken wordt om aan dit overleg binnen ca. 6 weken een vervolg te geven.

10 februari 2020

Op 10 februari 2020 is een bijeenkomst gehouden over de planvorming rondom het Henschotermeer als vervolg op de bijeenkomst/nieuwe kans van 16 december. De bijeenkomst had de volgende doelen. Inzicht geven in de plannen van Mooi Meer BV en YMCA. De gelegenheid geven om zorgen te uiten, suggesties tot verbeteringen te doen. Toelichting op het proces dat volgt en procedures.

Bij de bijeenkomst waren ondernemers uit de buurt en ambtenaren van de gemeenten en belanghebbenden. Ten aanzien van de ontwikkelingen van voorliggend plan zijn er vragen gesteld over de omheining, mobiliteit i.s.m. bereikbaarheid hulpdiensten en veiligheid op de kruising (Zeisterweg) entreprijzen. Ten aanzien van de YMCA worden er nadere vragen gesteld over de activiteiten en intensiviteit hiervan het jaar rond.

Voorjaar 2020 tot november 2021

In deze periode heeft er geen actieve zichtbare participatie plaatsgevonden. Deze periode is vooral gebruikt om onderzoeken uit te voeren in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Helaas bleek in september 2020 dat het natuuronderzoek nagenoeg geheel overnieuw moest plaatsvinden van wege het wegvalen van de ecooloog die eerdere onderzoeken in gang heeft gezet. Verder was er in deze periode ook sprake van Covid wat ook vertragend heeft gewerkt in de voortgang. Achter de schermen is er wel veel werk verzet.

2 en 3 december 2021

Inloop informatiebijeenkomst voor alle omwonenden, ondernemers, raadsleden gemeenten Utrechts Heuvelrug en Woudenberg, Statenleden provincie Utrecht en verdere belangstellenden. Vanwege Corona is ervoor gekozen om op afspraak langs te komen. Via persoonlijke uitnodigingen, een krantenbericht en social-media is men op de hoogte gebracht van deze bijeenkomst. Vanwege verhindering 2 december zijn er nadere afspraken gemaakt voor 3 december. Doel van deze bijeenkomst was het informeren over de plannen rondom het Henschotermeer en de verplaatsing van de YMCA, het ophalen van informatie, wensen en ideeën.

De getoonde plannen zijn tot stand gekomen naar aanleiding de uitgevoerde onderzoeken, de ervaringen die reeds in het gebied zijn opgedaan en informatie die is opgehaald uit de participatie.

Ten opzichte van getoonde plannen van 18 juni 2019 en de daaropvolgende (informele) overleggen zijn de plannen op de volgende punten zijn aangepast.

- > in het jaarrond horeca met overdekt spelen nabij hoofdentree worden 3 familiehuizen toegevoegd.
- > de 25 verhuureenheden worden teruggebracht naar 15
- > 40 de camperplaatsen worden verschoven naar P1 en teruggebracht naar 20 stuks.

Uitsnede van de gepresenteerde plannen 02-12-2021

De reacties waren over het algemeen positief. Men was blij te zien dat er iets gedaan was met de ophaalde informatie uit de eerdere bijeenkomsten. Ook werd er aangegeven dat men blij was met de stappen die nu al gezet waren om de locatie aantrekkelijker te maken (wegwerken achterstallig onderhoud) Zorgen waren er op het vlak van natuur.

Februari / maart 2022

Na de bijeenkomst van december en de presentatie van de visie 2021 is los van de door initiatiefnemer georganiseerde bijeenkomsten een maatschappelijke beweging (oa petitie) losgekomen die zich fel verzet tegen de plannen rondom het Henschotermeer. Zo is er een landelijke petitie gestart en is er een protestmars gehouden. Met name de verblijfsrecreatie wordt genoemd. Tevens is men bang dat het gebied een groot pretpark gaat worden.

Uit de bijeenkomsten is wel opgehaald dat er lokaal wel weerstand was tegen de plannen met name op het vlak van verblijfsrecreatie echter niet in de mate waarin dit nu naar voren is gebracht. Uit de berichtgevingen kwam naar voren dat men zich verzette tegen zaken die reeds niet meer in de plannen voorkwamen. Door een persbericht/statement is gepoogd de plannen nog eens duidelijk neer te zetten en mensen op deze wijze te informeren. Door de open uitnodigingen, van de georganiseerde bijeenkomst momenten, in de kranten en via social media is er ruim de gelegenheid geweest om de plannen te beoordelen en te voorzien van commentaar. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

20 oktober 2022

Op 20 oktober 2022 is er een inloopmoment gehouden worden. In deze bijeenkomst heeft Mooi Meer BV een toelichting geven op de plannen zoals deze nu zijn ontwikkeld. In Augustus 2022 is besloten om alle ontwikkelingen te laten "landen" buiten het NNN-gebied. Het verkrijgen van een ontheffing voor dergelijke activiteiten binnen de NNN is een langdurig en kostbaar proces. De georganiseerde activiteiten ten behoeve van een trimbaan en het spelen in het bos zullen dan ook niet verder worden meegenomen in het uitwerken van de

plannen. Tevens is besloten om de verblijfsrecreatie uit de plannen van Mooi Meer te schrappen. Tijdens het inloopmoment zijn deze wijzigingen nader toegelicht aan de verschillende partijen.

Definitieve plan zoals gepresenteerd op 20-10-2022

De reacties waren over het algemeen positief te noemen. Men was blij te zien dat de verblijfsrecreatie uit de plannen is gehaald, hoewel sommige mensen dit ook wel jammer vonden. Op het gebied van het gebruik van “de Schaapskooi” en de expositieruimte leefde er nog wel wat vragen. Tevens werd er weerstand geproefd voor wat betreft de bouwhoogte van de jaarrond horeca en de expositieruimte.

Naar aanleiding van deze bijeenkomst zijn er 16 schriftelijke reactie binnengekomen. Deze reacties waren in lijn met de tijdens het inloopmoment mondeling vernomen reacties. Ruim 50% van de reacties was zeer positief te noemen. De overige reacties zagen vooral op het genoemde gebruik en de bouwhoogte. Van deze bijeenkomst is een separaat verslag gemaakt.

De binnengekomen reacties hebben geleid tot een nadere aanpassing van de plannen. Aangaande het gebruik van de Schaapskooi zal een memo aan de stukken van het bestemmingsplan worden toegevoegd waarin vermeld wordt welke functies er in de Schaapskooi beoogd zijn. Verder zal de nok- en goothoogte van de gebouwen worden teruggebracht tot wat in het vigerende bestemmingsplan is opgenomen nl. een goothoogte van 4 meter en een nokhoogte van 8m. Voor het beheerskantoor met beheerderswoning en het jaarrond horeca wordt de goothoogte teruggebracht tot 6m en de bouwhoogte 10m. In de gepresenteerde plannen was de goot- en bouwhoogte van de jaarond horeca gesteld op 9 resp. 13m

17 November 2022

Diverse natuurorganisatie waren uitgenodigd om de plannen van met name de YMCA te bespreken in relatie tot natuur en het NNN-gebied. Even is ook het plan van Mooi Meer ter sprake gekomen. Nogmaals is hier meegedeeld dat de plannen van Mooi Meer zich niet meer in de NNN bevinden. De natuurorganisaties vroegen wel aandacht voor activiteiten zoals het kappen van bomen. Voor degelijke activiteiten zou een vergunningplicht kunnen gelden in het kader van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast waren de organisaties benieuwd of er

ook een beheerplan gemaakt is voor het gebied rondom het Henschotermeer. Dit plan behoeft geen onderdeel te zijn van het bestemmingsplan.

Gemeld kan worden dat er uitvoering wordt gegeven aan de natuurbeheervisie en het natuurbeheerplan voor het Henschotermeer.

18 November 2022

De laatste aanpassingen zijn ook met rentmeester van het landgoed besproken. De rentmeester heeft eerder in een telefoongesprek aangegeven dat de plannen op onderdelen nog wel verduidelijkt en ook aangepast diende te worden. Met de voorgestelde aanpassingen naar aanleiding van de inloopmiddag en avond van 20-10-2022 wordt voldaan aan de opmerkingen die door de rentmeester namens het landgoed zijn gemaakt.

Graag zou de rentmeester verduidelijkt willen hebben welke functies er in de jaarrond horeca beoogd zijn. De rentmeester gaf verder aan dat er wat betreft het landgoed geen belemmeringen zijn ten aanzien activiteiten na zonsondergang. Om een goede exploitatie te kunnen realiseren is dit ook nodig.

Naar aanleiding van dit gesprek zal de toelichting van het bestemmingsplan worden verduidelijkt als het gaat om het gebruik van de beoogde gebouwen.

1 Augustus 2023

Het eindconcept van het bestemmingsplan incl. de uitgevoerde onderzoeken en onderbouwingen wordt aangeboden aan Landgoed den Treek- Henschoten met het verzoek in te stemmen met de voorgestelde plannen. Op 3 augustus wordt door 't Schoutenhuis namens Landgoed Den Treek – Henschoten de toestemmingsverklaring toegestuurd.

Overige

Naast bovengenoemde momenten zijn er ook persoonlijke gesprekken gevoerd met omwonenden en aanliggende bedrijven. Dit zijn één op één gesprekken geweest om de plannen te bespreken, toe te lichten, informatie op te halen en draagvlak te creëren.